

NOKUT
Postboks 578
1327 Lysaker

Høringsbrev - endring i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger - høringsbrev fra NOKUT

Det vises til høringsbrev av 02.07.2020 fra NOKUT.

NTNU har følgende kommentarer til forslagene:

Pkt. 4.1 Generelt

På generell basis støttes forslaget om en viss omredigering av forskriftens tekst for å skape større klarhet.

Pkt. 4.3 Kompetansekrav for ansettelse i stillings om førsteamanuensis, jf. §1-4

Pkt. 4.3.1 Hovedregel og unntak knyttet til utdanningsfaglig bakgrunn

NTNU er enig i at «en vid unntakstilstand vil undergrave dette formålet» (øke kravene til utdanningsfaglig kompetanse, vår tilføyelse)», men kan ikke se at ordlyden i dagens forskrift signaliserer at unntak er hovedregelen.

Det er for øvrig ikke enkelt å se at behovet for en slik unntaksbestemmelse vil være avtagende – i hvert fall ikke på kort sikt. Det motsatte kan derimot skje når kravene til utdanningsfaglig kompetanse nå er skjerpet. Dersom behovet likevel skal være avtagende vil dette forutsette at søkere til stillinger som førsteamanuensis har opparbeidet den etterspurte utdanningsfaglige kompetansen, noe som etter vårt syn vil forutsette en del institusjonelle opplæringstiltak knyttet til stillinger – f.eks. stillinger som stipendiat og postdoktor – som søkere innehar før det søkes om stillinger som førsteamanuensis.

Postadresse

7491 Trondheim
Norway
Høgskoleringen 1

Org.nr. 974 767 880

postmottak@ntnu.no
www.ntnu.no

Besøksadresse

Hovedbygningen

Telefon

+47 73595000

Saksbehandler

Petter Wiig
petter.wiig@ntnu.no
Tlf: 73 59 80 06

Kravet til utdanningsfaglig kompetanse, med tilhørende mulighet til å erverve dette i løpet av en to-års periode, må imidlertid balanseres: Spesielt innenfor fagområder som rekrutterer fra næringslivet og fra andre deler av arbeidslivet for øvrig vil en kunne gå glipp av fremragende forskere som mangler den utdanningsfaglige kompetansen dersom to-årsfristen ikke blir opprettholdt. Dette vil også gjøre seg gjeldende når det rekrutteres til stillinger som professor – se for øvrig vår kommentar til pkt. 4.4.2 nedenfor.

Pkt. 4.3.2 Bedømmelse og rangering knyttet til utdanningsfaglig kompetanse.

NTNU ønsker både å bedømme og rangere søkere også etter formelle utdanningsfaglig kompetanse, også i de tilfellene der kravene til slik kompetanse er satt til forskriftens minimumskrav. Langt de fleste i stillinger som førsteamanuensis skal både undervise og forske, og som en hovedregel bruke like mye tid på hver av disse to aktivitetene. Det fremstår dermed som unaturlig å ikke skille mellom god og mindre god utdanningskompetanse hos søkerne når disse skal rangeres.

NTNU ser heller ingen fare for at fagmiljøene generelt vil bli tvunget – slik det det antydes i høringsbrevet – til å ansette søkere som fyller det formelle utdanningskravet, men som har kun et minimum av forsknings- og undervisningserfaring. Hvordan de ulike kravene til vitenskapelig kompetanse, utdanningsfaglig kompetanse og annen type kompetanse skal vektlegges vil avgjøres av innstillings- og ansettelsesmyndigheten. Her må det forutsettes at avveiningene skjer innenfor forskriftens bestemmelser o.a., og ikke minst med utgangspunkt behovet innenfor det samlede faglige miljøet, faggruppe e.l.

Pkt. 4.3.3 Kompetansekrav for ansettelse i stillings som førsteamanuensis – program, kurs og undervisning/Pkt. 4.3.4 Kompetansekrav for ansettelse i stilling som førsteamanuensis – grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning

Nåværende bestemmelse om krav til utdanningsfaglig kompetanse er enten å ha gjennomført eget program på minimum 200 timer eller gjennomført relevante kurs og egen praktiske undervisning som institusjonen, etter en presisering i brev av 16.09.2019, vurderer som tilsvarende alternativet om program på minimum 200 timer. I tillegg til dette kreves det å ha «opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning.»

NOKUTs forslag til omformulering av § 1-4 (3) i nåværende forskrift innebærer at det som i dag er blant *kravene* til utdanningsfaglig kompetanse (gjennomført eget program (minimum 200 timer eller en kombinasjon av relevante kurs og egen praktisk undervisning) nå endres til å være + som kan benyttes for å oppnå «grunnleggende kompetanse innen undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå.»

NTNU er ikke uenig i at det er viktig å få frem hva som sees på som nødvending utdanningsfaglig kompetanse. På den annen side er det ikke uten problemer å skulle

vurdere om en søker har «grunnleggende kompetanse innen undervisning og veiledning». Dagens bestemmelser om program osv. er lettere å håndtere i en vurderingssituasjon, og NTNU vil derfor foreslå at disse formuleringer opprettholdes – inkludert presiseringene i KDs brev.

Pkt. 4.3.5 Dokumentasjonskrav ved ansettelse for førsteamanuenser

NTNU er enig i at NOKUTs forslag til omformulering vil tydeliggjøre kravet til dokumentasjon av utdanningsfaglig kompetanse og støtter derfor dette; likeså henvisningen til § 1-1 for å understreke at institusjonene skal utvikle kriterier for alle ansattes kompetanse og hvordan denne skal dokumenteres.

Pkt. 4.4 Kompetansekrav for ansettelse i stilling som professor, jf. § 1-2

Pkt. 4.4.1 Kompetansekrav for ansettelse i stilling som professor

NTNU støtter forslaget til omformulering av § 1-2.

Pkt. 4.4.2 Unntak knyttet til grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning

NOKUTs forslag til omformulering av § 1-2 hva angår unntak inkluderer presiseringene gitt i KDs brev av 16.09.2019, og støttes av NTNU, jfr. vår kommentar til pkt. 4.3.1 ovenfor.

Vi vil imidlertid påpeke det uheldige i at de spesielle tilleggskravene til utdanningsfaglig kompetanse for stillinger som professor, jfr. nytt forslag til § 1-2 (3), ikke under noen omstendighet lar seg fravike. Også dette vil kunne medføre at virksomheten går glipp av fremragende forskere fra f.eks. næringslivet og fra andre deler av arbeidslivet for øvrig som ved rekruttering til stillinger som førsteamanuensis.

Pkt. 4.4.3 Dokumentasjonskrav ved ansettelse i stilling som professor

NTNU er enig i omformuleringen av § 1-2 (2).

Utover ovenstående har NTNU følgende kommentarer til Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger:

Øvrige stillinger og ansettelsesforhold

NTNU er overrasket over at det i revisjonen av forskriften i 2019 ikke ble lagt inn nye spesifikke bestemmelser vedrørende krav til utdanningsdaglig kompetanse til stillinger som universitetslektor, førstelektor og dosent. Dette er stillinger som, i hvert fall ved NTNU, utfører store mengder undervisning og veiledning og som derfor kunne ha fortjent ytterligere kompetansekrav i forskrifts form, og ikke bare gjennom institusjonenes egne tilleggskrav.

Likeledes ville det vært ønskelig med mer spesifikke krav til utdanningsfaglig kompetanse til delttidsstillinger generelt og bistillinger spesielt. For slike stillinger, der stillingsinnehaveren ofte til sammen har en bistilling på 20% ved NTNU i tillegg til en full stilling hos hovedarbeidsgiver, fremstår det som spesielt krevende å forvente at det skal opparbeides den samme utdanningsfaglige kompetansen som gjelder for tilsvarende hovedstillinger.

Også for undervisnings- og forskerstillinger der ansettelsesforholdet er midlertidig, enten som følge at det dreier seg om et vikariat eller det er andre grunner til midlertidigheten, er det etterspørsel etter krav til utdanningsfaglig kompetanse. Bakgrunnen for ønsket om retningslinjer her er det mulige misforholdet som kan oppstå mellom ansettelsesforholdets omfang og omfanget av den tilleggskompetansen som etter forskriftens bestemmelser skal oppnås i løpet av to år.

Med hilsen

Anne Borg
Rektor

Ida Munkeby
Organisasjonsdirektør